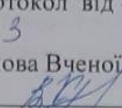

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи обліку та аудиту
Кафедра аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Затверджено
Вченою радою факультету
протокол від «14» листопада 2022 р.
№ 3
Голова Вченої ради факультету

В. Красівський

Методичні рекомендації для організації семінарських занять
з навчальної дисципліни «Аудит великих платників податків»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня (денної
та заочної форм навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Державний аудит; судово-економічна
експертиза у фінансових розслідуваннях»
Статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь 2022

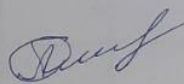
Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Аудит великих платників податків» складені на основі робочої програми навчальної дисципліни, затвердженої Науково-методичною радою Університету 2022р., протокол ____.

Укладач:

К. Салямон-Міхеєва, к.е.н., доцент,
доцент кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

Рецензенти:

О. Панасюк, к.е.н., доцент,
доцент кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

Розглянуто і схвалено кафедрою аудиту, державного фінансового контролю та аналізу, протокол № 4 від "20" _____ 2022 р.

В.о завідувача кафедри А. Лісовий, д.е.н., професор

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ (ТЕСТИ ДЛЯ
САМОКОНТРОЛЮ)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (АУДИТОРНА
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ТА ІН.)
ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом.

Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни «Аудит великих платників податків» та цими методичними вказівками.

Методичні вказівки містять: тематичний план курсу; стислий конспект тем, що винесені на самостійне опрацювання; ключові слова і терміни до кожної теми; перелік типових завдань та методику їх розв'язку; перелік питань для самоконтролю знань; порядок оцінювання знань студентів; список літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назва розділів і тем	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практич- ні) заняття	Самостійна робота студентів
Т. 1	Визначення ВПП	24	2	2	20
Т. 2	Організація роботи з ВПП	20			20
Т. 3	Податкові ризики: їх своєчасне виявлення та усунення	20			20
Т. 4	Визначення ризиків при аудиті ВПП	14			14
Т. 5	Типові види ухилень від сплати податків ВПП	16			16
Т. 6	Кабінетний аудит	14			14
Т. 7	Податковий аудит декларації з податку на прибуток підприємства: аудит запасів.	32	2		30
Т. 8	Податковий аудит декларації з податку на прибуток підприємств: аудит основних засобів	32	2		30
Т. 9	Податковий аудит декларації з ПДВ	44	2	2	40
Разом годин з курсу		216	8	4	204

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

ТЕМА 1. ВИЗНАЧЕННЯ ВПП

Питання для самостійного опрацювання 1.

Відбір підприємств до категорії ВПП.

2. Розподіл підприємств ВПП за групами ризику. Розгорнутий план

Мета, задачі і функції спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з великими платниками податків. Відбір підприємств до категорії ВПП. Розподіл підприємств (ВПП) за групами ризику.

Стислий конспект

Великий платник податків (ВПП) – юридична особа, у якої обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує п'ятсот мільйонів гривень або загальна сума сплачених до Державного бюджету України податків за платежами, що контролюються органами державної податкової служби, за такий самий період перевищує дванадцять мільйонів гривень.

Спеціалізована державна податкова інспекція по роботі з великими платниками податків – Основна мета інспекцій по роботі з ВПП полягає в забезпеченні стабільного надходження платежів до бюджету відповідно до економічного росту та соціальних потреб суспільства.

Ознакою досягнення цієї мети є: збільшення обсягів надходжень до бюджету; зменшення податкової заборгованості;

досягнення партнерських взаємовідносин з ВПП на основі зміни принципів проведення документальних перевірок та примусового стягнення податкової заборгованості. **Задачі інспекцій по роботі з ВПП:** сприяти виконанню податкового законодавства великими платниками податків; створювати умови для їх економічного розвитку, які входять в

інфраструктуру ВПП; на основі концентрації зусиль по контролю за ВПП підвищувати ефективність

взаємодії роботи по мобілізації платежів до бюджету; підвищувати рівень взаємодії з ВПП;

вдосконалювати форми контролю за своєчасністю і повнотою виконання ВПП своїх податкових зобов'язань; проводити дослідження і розробки по розширенню бази

оподаткування; не допускати виникнення та зростання податкової заборгованості; забезпечити ефективне супроводження ВПП.

Податкове супроводження це форма відносин податкових органів та платників податків, при якій ці відносини спрямовані на забезпечення повної сплати до бюджету задекларованих податків, зборів, інших податкових платежів, не допускаючи виникнення та зростання податкової заборгованості.

Основні функції інспекції ВПП умовно можна розподілити на п'ять груп:

- 1) здійснення загальної координації роботи структурних підрозділів Інспекції ВПП;
- 2) забезпечення ефективності контролю за діяльністю ВПП;
- 3) забезпечення ефективності податкового супроводження за закріпленим колом великих платників податків;
- 4) інформатизація і комп'ютеризація роботи структурних підрозділів інспекції ВПП;
- 5) вдосконалення податкового законодавства та узагальнення практики його застосування.

Основні обов'язки координатора

- 1) Забезпечити належну організацію роботи фахівців робочої групи та інших підрозділів ВПП, спрямовану на визначення повної бази оподаткування та своєчасну сплату платежів до бюджетів, недопущення виникнення та зростання податкової заборгованості;
- 2) Здійснювати загальну координацію роботи структурних підрозділів інспекції ВПП щодо контролю за закріпленим колом великих платників;
- 3) Формувати та систематично вносити зміни до інформаційної бази даних кожного закріпленого ВПП;
- 4) Аналізувати інфраструктуру підприємств. Їх господарської зв'язки з іншими суб'єктами господарювання, наявність дочірних підприємств, філій, небанківських установ та інших заснованих структурних підрозділів, грошові і товарні потоки, визначити реальну базу оподаткування ВПП і стан сплати платежів до бюджету.

Основні права координатора

1. Надавати доручення спеціалістами робочої групи встановлювати термін їх виконання та здійснювати контроль за виконанням доручень;

2. Звертатися за допомогою до фахівців інших підрозділів ДПС, а у разі необхідності – до відповідних фахівців вищестоящего податкового органу;

3. Вносити пропозиції щодо проведення щорічної інвентаризації реєстру ВПП, визначити відповідність показників підконтрольних платників критеріям великого платника податку та у разі необхідності вносити пропозиції щодо повернення їх на облік до районних ДПС;

4. У разі виникнення проблемних та спірних питань звертатися за консультаціями до експертів з конкретних видів податків;

5. Вносити пропозиції стосовно отримання від управлінь і відділів Державної податкової адміністрації України інформації, необхідної для виконання покладених завдань;

6. Брати участь у проведенні нарад з питань, що входять до компетенцій відділу;

7. Здійснювати заходи щодо вдосконалення стилю і методів роботи, підвищення професійного рівня і ділової кваліфікації;

8. Вносити на розгляд керівництва пропозиції щодо заохочення, а також накладання стягнень на окремих спеціалістів галузевих та інших підрозділів Інспекцій ВПП;

9. В межах визначеної компетенції брати участь у розгляді справ в Арбітражному суді. **Критерії відбору підприємств до категорії ВПП.**

Відбір підприємств до категорії великих платників податків здійснюється шляхом формування реєстру великих платників податків.

Відбір платників податків для включення до Реєстру ВПП на наступний календарний рік здійснюється Департаментом обслуговування великих платників податків та Департаментом інформатизації та обліку платників податків ДПС України, на підставі оцінки:

1) сумарних обсягів доходів від усіх видів діяльності платника податків за друге півріччя попереднього року та перше півріччя поточного року (розраховується за даними податкової звітності з податку на прибуток підприємств за перше півріччя попереднього року, за попередній рік та за перше півріччя поточного року);

2) сум сплачених до Державного бюджету України податків за платежами, що контролюються органами державної податкової служби, у другому півріччі попереднього року та першому півріччі поточного року.

За результатами відбору Департамент обслуговування великих платників податків, формує переліки великих платників податків у розрізі регіонів, які до 17 робочого дня серпня направляються до органів державної податкової служби в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку для уточнення.

Органи державної податкової служби в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі аналізують отримані переліки великих платників податків, надають пропозиції щодо включення/виключення до/з переліків окремих платників податків та в останній робочий день серпня засобами електронного зв'язку надсилають до центрального органу державної податкової служби погоджені головами (першими заступниками голів) уточнені переліки.

Розподіл підприємств (ВПП) за групами ризику

Податкове супроводження ВПП має диференційований характер.

Для цього великі платники податків розподіляються за групами податкового ризику за розробленими критеріями (23 критерії).

Термін “ризик” визначається як вірогідна можливість порушення податкового законодавства.

Критерії визначення груп податкового ризику:

- 1) підприємство являється суб'єктом ЗЕД – 1 бал;
- 2) підприємство займається імпортом товарів, звільнених від оподаткування ПДВ – 2 бали;
- 3) підприємство має контакти з фірмами, що знаходяться в офшорних зонах – 3 бали;
- 4) при здійсненні експортно–імпортних операцій мало місце ненадходження валютної виручки – 3 бали за кожен випадок;
- 5) підприємство здійснює бартерні операції – 3 бали;
- 6) реалізація майна у великих розмірах – 1 бал за кожен випадок;
- 7) реалізація товарів за готівку – 2 бали;
- 8) операції з цінними паперами – 2 бали;
- 9) підприємство має філії або відокремлені підрозділи, які сплачують податки консолідовано з головним підприємством – 2 бали;
- 10) підприємство має зафіксовані контакти з фіктивними структурами – 6 балів;

11) наявність оперативної інформації про порушення податкового законодавства, яка надійшла від підрозділів податкової міліції – 6 балів за кожне повідомлення;

12) підприємство не подало чи несвоєчасно подало обов'язкові документи податкової звітності, йому зараховується 2 бали за кожен неподаний чи несвоєчасно поданий документ;

13) прострочений або частковий платіж – підприємство отримує 1 бал за кожен платіж;

14) податкова декларація не супроводжується відповідним платежем – 4 бали за кожен нездійснений платіж;

15) підприємство добровільно заявило про попереднє неповне декларування якогось податку – 1 бал за кожне неповне декларування;

16) шляхом аудиту було встановлено не повне декларування податків то в залежності від розміру приховування податків. **Основні терміни і поняття:**

Контрольні питання:

1. Розкрийте сутність мети створення Спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з ВПП.

2. Наведіть основні задачі діяльності Спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з ВПП.

3. Назвіть основні функції Спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з ВПП.

4. Наведіть критерії відбору підприємств до категорії – великий платник податків.

Література: основна:

1-6; допоміжна:-

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ВПП

Питання для самостійного опрацювання

1. Порядок взаємодії органів ДПС України щодо великих платників податків.

2. Програма обслуговування ВПП.

3. Звіт координатора про результати податкового супроводження супроводження

Розгорнутий план

Порядок взаємодії органів ДПС України щодо великих платників податків. Координатор його обов'язки і права.

Програма обслуговування ВПП. Звіт координатора про результати супроводження.

Стислий конспект

Програма обслуговування ВПП

Індивідуальна програма обслуговування представляє собою детальний план надання послуг ВПП Інспекції ВПП.

Метою цієї програми є здійснення актуальних заходів, спрямованих на заохочення та підтримку ВПП в його бажанні добровільно своєчасно і в повному обсязі виконувати свої податкові зобов'язання перед бюджетом.

Звіт Координатора про результати супроводження

Звіт координатора про результати податкового супроводження великого платника податків має складатися з двох розділів:

I. Загальна характеристика підприємства

II. Результати податкового супроводження підприємства у звітному періоді.

Основні терміни і поняття:

Контрольні питання до теми:

1. Наведіть порядок взаємодії органів ДПС України щодо ВПП.
2. Координатор його обов'язки і права.
3. Розподіл підприємств ВПП за групами ризику.
4. Програма обслуговування ВПП: сутність, зміст і структура.
5. Звіт координатора про результати супроводження ВПП.

Література: основна:

1-6; допоміжна:-

ТЕМА 3. ПОДАТКОВІ РИЗИКИ: ЇХ СВОЄЧАСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ І УСУНЕННЯ

Питання для самостійного опрацювання 1.

Робота по відпрацюванню ризиків.

2. Виявлення ризику безпосередньо на підприємстві.
3. Рекомендації з аналізу ризиків податкової звітності

Розгорнутий план

Мета розробки податкових ризиків. Робота по відпрацюванню ризиків. Методи виявлення ризиків безпосередньо на підприємстві. Рекомендації з аналізу ризиків податкової і фінансової звітності.

Стислий конспект

Мета розробки податкових ризиків.

Головна мета розробки податкових ризиків – підвищення ефективності роботи підрозділів аудиту в умовах обмежених фінансових і трудових ресурсів, за рахунок їх більш раціонального використання, а також дієвий контроль за дотриманням підприємствами податкового законодавства.

Податковий ризик може виникати під час здійснення економічними об'єктом будь-яких видів діяльності, пов'язаних з:

- 1) виробництвом продукції, товарів, послуг;
- 2) їх реалізацією;
- 3) з товарно-грошовими та фінансовими операціями;
- 4) комерцією;
- 5) втіленням соціально-економічних та науково-технічних проектів.
- 6) **Фактори** (господарської діяльності, соціально-економічні фактори, діюче загальне та податкове законодавство, його зміни), які властиві загальному колу підприємств галузі, де функціонує клієнт:
- 7) загальне положення справ у галузі, сезонність виробництва;
- 8) наявність (відсутність) великого числа банкрутств у галузі;
- 9) зниження (підвищення) попиту на вироби або послуги компанії в зв'язку з зі зміною потреб споживачів;
- 10) зростання числа конкурентів;
- 11) виробничу та економічну (в т.ч. міжнародну);
- 12) наявність міжнародних угод;
- 13) сталі економічні міжнародні зв'язки;
- 14) специфічні умови оподаткування (наявність пільг або обмежень);
- 15) цінові коливання на продукцію, товари, послуги; 16) зміни в податковому законодавстві тощо.

І група ризиків стосується фінансової позиції клієнта ВПП, залежно від якої можлива наявність таких ризиків як:

- 1) постійне зниження прибутку порівняно з попередніми періодами;
- 2) зменшення обсягів виробництва продукції (продажу товарів, робі, послуг), зниження валового доходу;
- 3) зниження коефіцієнтів ліквідності, фінансової стійкості, автономності (необхідне проведення оцінки стану головних статей балансу);
- 4) наявність значних обсягів дебіторської заборгованості по сплачених товарах, роботах послугах;
- 5) наявність значних обсягів кредиторської заборгованості за отримані товари, роботи, послуги та заборгованості по заробітній платі;
- 6) недостатність обігових коштів та використання залучених коштів (кредитів, позик), отримання кредитів у банківських та фінансових установах під високі процентні ставки та під сумнівні гарантії;
- 7) низький розмір заробітної плати працівникам;
- 8) наявність значних обсягів виплат працівникам у вигляді позик, страхових виплат;

II група ризиків стосується внутрішньої політики управління підприємства ВПП, структури адміністративної організації і внутрішньої системи керування, яка може призвести до виникнення таких ризиків:

- 1) часта перереєстрація клієнта (зміна назви, організаційно-правової форми, форми власності, юридичної (фактичної) адреси тощо);
- 2) часта зміна керівного складу підприємства, власників, оновлення наглядової ради;
- 3) часта зміна аудиторів або юрисконсультів;
- 4) часта зміна головних бухгалтерів;
- 5) низький рівень організації обліку на підприємстві (бухгалтерського, податкового), відсутність автоматизації обліку;
- 6) різка зміна напрямів роботи компанії;
- 7) укладання не вигідних угод з контрагентами;
- 8) несвоєчасність і неповнота надання податкової звітності та погашення податкових зобов'язань;

III група ризиків стосується господарської політики ВПП, залежно від якої податковий ризик зростає за умови:

- 1) перебування значної частки статутного фонду (значних пакетів акцій, паїв, долів) клієнта у володінні юридичних осіб, що розташовані в офшорних зонах;
- 2) здійснення активної зовнішньоекономічної діяльності;
- 3) виробництва, реалізації, імпорту підакцизних товарів (окремо – лікєро-горілчаних та тютюнових виробів);
- 4) продажу основних фондів за ціною, нижчою за балансову;
- 5) здійснення операцій з цінними паперами, борговими зобов'язаннями;
- 6) наявності взаємовідносин підприємства з контрагентами, які перебувають в офшорних зонах;
- 7) здійснення бартерних операцій (особливо при наявності у достатній кількості обігових коштів), використання процедур взаємозаліку заборгованості;
- 8) здійснення обсягів операцій з розрахунками готівкою;
- 9) наявності філій та відокремлених підрозділів, які здійснюють консолідовану сплату податків;
- 10) декларування значних сум ПДВ до відшкодування;
- 11) збільшення споживання матеріальних ресурсів, витрати на придбання яких стосується складу валових витрат при зменшенні включаються до складу валових при зменшенні або незначному збільшенні обсягів реалізації;
- 12) реалізації продукції (робіт, послуг) за цінами, значно нижчими, а придбання – за цінами значно вищими середньостатистичних цін, що склалися на ринку;
- 13) відсутність господарської діяльності або декларування протягом тривалого часу збиткової діяльності компанії;
- 14) використання у діяльності угод про переуступку права вимоги боргу;
- 15) застосування вексельних схем у розрахунках;
- 16) наявність господарських операцій, невласливих галузі та ін.;

IV група ризиків – при визначенні податкових ризиків також необхідно враховувати дані про порушення клієнтом діючого законодавства:

- 1) порушення термінів розрахунків в іноземній валюті;
- 2) неподання або несвоєчасне подання платником податкової звітності;

- 3) порушення термінів сплати податків, зборів, обов'язкових платежів;
- 4) застосування нульової ставки оподаткування ПДВ при непідтвердженні факту перетину товарами митного кордону України;
- 5) наявність арифметичних та методологічних помилок у податковій звітності;
- 6) подання нових розрахунків і декларацій з виправленими показниками (уточнених декларацій).

Схематично роботу з ризиками можна відобразити:

Ризик відомий.

Вміємо ризик встановити.

Знаємо як з ризиками працювати.

Виявляємо нові ризики.

Основна робота аудиторських органів повинна націлюватися на попередження порушення податкового законодавства.

Мета спостереження – недопущення виникнення нових ризиків вже визначеними, таких, що не підлягають усуненню, наприклад, “ненадходження цінностей по бартерних (товарообмінних) операціях”, тобто їх локалізація.

Контрольні питання до теми:

1. Дайте визначення поняття «податковий ризик».
2. Які події і фактори можуть призводити до зростання податкових ризиків?
3. Назвіть основні групи податкових ризиків ВПП?
4. В чому полягає робота з оцінки податкових ризиків ВПП?
5. Як розподіляють підприємств ВПП за групами ризику?
6. Яка мета оцінки податкових ризиків ВПП?
7. Які основні елементи схеми роботи з податковими ризиками?.

Література: основна:

1-6; допоміжна: 8, 13-15,
17-28

нормативні акти: 287-304

ТЕМА 4. ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКІВ ПРИ АУДИТІ ВПП

Питання для самостійного опрацювання

1. Ризики при аудиті податку на прибуток.
2. Ризики при аудиті ПДВ.
3. Ризики при аудиті відшкодування ПДВ.
4. Ризики при аудиті ЗЕД.

Розгорнутий план

Ризики при аудиті податку на прибуток: розбіжності у веденні бухгалтерського і податкового обліку; достовірність відображення валових витрат; правомірність розрахунку витрат виробництва та консолідованого податку на прибуток; обґрунтування використання сировини, матеріалів, правильність визначення сум амортизаційних відрахувань. Схема ухилення від сплати податку на прибуток. Ризики при аудиті податку на додану вартість: заповнення декларації з ПДВ; повнота визначення бази оподаткування; віднесення сум ПДВ до складу податкового кредиту; здійснення бартерних операцій; застосування пільг. Схема ухилення від сплати ПДВ. Ризики при аудиті відшкодування ПДВ. Ризики при аудиті зовнішньоекономічної діяльності: складання та оформлення зовнішньоекономічних договорів (угод); ліцензування; терміни розрахунків при здійсненні експортно (імпортних операцій; товарообмінні (бартерні) операції у сфері ЗЕД; операції з давальницькою сировиною; доходи нерезидентів з джерелом походження з України. Схема можливого ухилення від сплати податків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Основні терміни і поняття:

Ризики, які виникають при розрахунках бази оподаткування, своєчасності, правильності і повноти сплати податку на прибуток:

- 1) оподаткованого прибутку, що підлягає оподаткуванню до перенесення збитків на наступні податкові періоди, та балансовим прибутком;
- 2) відсутність достовірності відображення витрат виробництва та обігу в складі валових витрат;
- 3) порушення правомірності нарахування та сплати консолідованого податку на прибуток;
- 4) Відсутність достовірності відображення від'ємного значення об'єкту оподаткування, який переноситься на наступні періоди.

- 5) Порушення правильності ведення обліку приросту (Збитку) балансової вартості покупних товарів, матеріалів, сировини, комплектуючих виробів та напівфабрикатів на складах, у незавершеному виробництві та залишках готової продукції;
- 6) Відсутність обґрунтування використання сировини та матеріалів у процесі виробництва;
- 7) Порушення правильності визначення сум амортизаційних відрахувань.

Ризики, які виникають при проведенні аудиту з питання повноти, правильності і своєчасності сплати податку на додану вартість:

- 1) порушення правильності заповнення Податкової декларації з ПДВ;
- 2) порушення повноти визначення бази оподаткування правильності та своєчасності нарахування податкових зобов'язань;
- 3) відсутність обґрунтованості та своєчасності віднесення сум ПДВ до складу податкового кредиту;
- 4) порушення вимог законодавства при здійсненні бартерних операцій на території України;
- 5) порушення вимог до товарообмінних операцій у зовнішньоекономічній діяльності;
- 6) відсутність правомірності застосування нульової ставки на додану вартість;
- 7) відсутність правомірності застосування пільг;
- 8) порушення правильності обліку ПДВ на об'єктах соціальної сфери.

Ризики, які виникають при проведенні аудиту з питання обґрунтованості відшкодування ПДВ:

- 1) придбання основних засобів, що підлягають амортизації;
- 2) придбання сировини, матеріалів, комплектуючих у великих розмірах;
- 3) продаж придбаних товарів (робіт, послуг) за цінами, нижчими за ціну придбання;
- 4) продаж товарів (робіт, послуг) власного виробництва за ціною нижче собівартості;
- 5) реалізація товарів (робіт, послуг) за нульовою ставкою ПДВ.

Ризики, які виникають при проведенні аудиту з питань дотримання валютного законодавства суб'єктами ЗЕД:

- 1) порушення законності при складанні та оформленні зовнішньоекономічних договорів (угод);
- 2) відсутність ліцензування зовнішньоекономічної діяльності;
- 3) порушення термінів розрахунків при здійсненні експортно (імпорتنих операцій);
- 4) порушення порядку здійснення товарообмінних (бартерних) операцій у сфері ЗЕД;
- 5) порушення правил здійснення операцій з давальницькою сировиною;
- 6) порушення порядку оподаткування доходів нерезидентів джерелом походження з України.

Контрольні питання до теми:

1. Розкрийте сутність ризиків, які виникають при аудиті податку на прибуток.
2. Розкрийте сутність розбіжностей у веденні бухгалтерського і податкового обліку.
3. В чому полягає правомірність розрахунку витрат виробництва.
4. Обґрунтування використання сировини, матеріалів.
5. Правильність визначення сум амортизаційних відрахувань.
6. Наведіть приклад типової схеми ухилення від сплати податку на прибуток.
7. Наведіть порядок віднесення сум ПДВ до складу податкового кредиту.
8. Наведіть порядок віднесення сум ПДВ до складу податкового зобов'язання.
9. Наведіть приклад типової схеми ухилення від сплати ПДВ.
10. Ризики при аудиті ПДВ.
11. Ризики при аудиті відшкодування ПДВ.
12. Ризики при аудиті ЗЕД.
13. Наведіть приклад схеми можливого ухилення від сплати податків при здійсненні ЗЕД.

Література: основна:

1-6; допоміжна: 8, 13-15,
17-28 нормативні акти:
287-304

ТЕМА 5. ТИПОВІ ВИДИ УХИЛЕНЬ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ ВПП.

Питання для самостійного опрацювання

1. Види ухилень від оподаткування за рахунок незаконного заснування нових структур.
2. Види ухилень від сплати податків за рахунок неправомірного ведення діяльності.
3. Види ухилень від оподаткування за рахунок порушення порядку реєстрації і збереження грошових коштів.
4. Види ухилень від оподаткування за рахунок маніпулювання розрахунками собівартості продукції (робіт, послуг).
5. Податкові правопорушення при розрахунках з бюджетом по ПДВ.
6. Податкові правопорушення при розрахунках з бюджетом по податку на прибуток.
7. Податкові правопорушення при розрахунках з підзвітними особами.
8. Податкові правопорушення при розрахунках з дебіторами і кредиторами.

Розгорнутий план

Види ухилень від сплати податків, що пов'язані з приховуванням виручки чи доходу. Види ухилень від оподаткування, що пов'язані з використанням фондів підприємства. Види ухилень від оподаткування, що пов'язані з використанням розрахункових рахунків. Види ухилень від оподаткування, що пов'язані з маніпулюванням витрат. Види ухилень від оподаткування шляхом вчинення протиправних дій на користь особистих інтересів. Види ухилень від сплати податків за рахунок формального збільшення кількості робітників. Види ухилень від оподаткування за рахунок підробки документів. Види ухилень від оподаткування за рахунок незаконного заснування нових структур. Види ухилень від сплати податків за рахунок неправомірного ведення діяльності. Види ухилень від оподаткування за рахунок порушення порядку реєстрації і збереження грошових коштів. Види ухилень від оподаткування за рахунок маніпулювання розрахунками собівартості продукції (робіт, послуг). Податкові правопорушення при розрахунках з бюджетом по ПДВ. Податкові правопорушення при розрахунках з бюджетом по податку на прибуток. Податкові правопорушення при

розрахунках з підзвітними особами. Податкові правопорушення при розрахунках з дебіторами і кредиторами.

Основні поняття

1. Види ухилень від оподаткування за рахунок незаконного заснування нових структур:
  - створення комерційних структур на базі підприємства без розподілення фінансово-господарської діяльності;
  - створення не обумовлених законом благодійних організацій і фондів;
  - ліквідація діючих підприємств і створення тими ж засновниками нових структур, що не є їх правонаступниками, з метою несплати суми заборгованості до бюджету.
2. Види ухилень від сплати податків за рахунок неправомірного ведення діяльності:
  - ведення посередницької діяльності під виглядом торгівельної з метою застосування понижуючої ставки податку на прибуток (можливо в Росії);
  - ведення основного виду діяльності під виглядом будівництва, виробництва сільськогосподарської продукції для отримання пільг з податку на прибуток;
  - ведення комерційної діяльності без реєстрації у податковому органі та порушення строку постановки на податковий облік;
  - здійснення комерційної діяльності, що потребує ліцензування або ліцензії;

□

□

реалізація товарів, виготовлених підприємствами одного регіону через приватних осіб за грошову винагороду;

укладання державними підприємствами договорів з підприємствами інших форм власності із заздалегідь обумовленими великими штрафними санкціями.

3. Види ухилень від оподаткування за рахунок порушення порядку реєстрації і збереження грошових коштів:

- здійснення фінансово-господарських операцій з оплатою готівкою без оприбуткування у касі підприємства готівкових грошових коштів;
- відсутність наказу про призначення касира, договір з касиром про повну матеріальну відповідальність;
- відсутність наказу про створення комісії з інвентаризації каси, відсутність актів інвентаризації каси;
- відсутність документів, що встановлюють ліміт залишку грошових коштів в касі; перевищення встановленого ліміту;
- відсутність довіреностей при видачі готівкових грошових коштів представникам юридичних осіб;
- неповернення чи несвоєчасність повернення в бухгалтерію підприємства невикористаних довіреностей;
- ведення розрахунків з населенням без використання контрольнокасових апаратів, чи невиконання вимог щодо їх використання;
- порушення в оформленні касової книги і звітів касира – касова книга не пронумерована, не прошнурована, не завірена підписами і печаткою, відсутні підписи касира і головного бухгалтера, касова книга ведеться не кожен день;
- порушення в оформленні прибуткових і видаткових касових ордерів у відповідному журналі;
- порушення в оформленні платіжних відомостей – відсутність нумерації, дат, строків видачі, підписів, печаток, відміток “погашено” чи “сплачено”, не вказані видані і депоновані суми,

- немає відміток про видачу за довіреністю, відсутність довіреностей, відсутність у довіреності паспортних даних одержувача;
- невідповідність даних у Головній книзі, бухгалтерській звітності, облікових регістрах, прибуткових і видаткових касових ордерах, зведеннях депонованої заробітної плати, авансових звітах, рахунках, чеках розрахунково-касових апаратів; □ виправлення у касових документах.

4. Види ухилень від оподаткування за рахунок маніпулювання розрахунками собівартості продукції (робіт, послуг):

- віднесення на собівартість витрат, що не підтверджені первинними документами;
- списання витрат постачальників і підрядників на собівартість у разі відсутності договору постачання, виконання робіт, надання послуг, а також акта прийняття-здачі виконаних робіт (наданих послуг);
- віднесення на собівартість витрат, що відносяться до виданих авансів по невиконаним роботам (послугам);
- віднесення на собівартість продукції пені, штрафів, неустойок, що сплачені підприємством;
- віднесення на собівартість продукції витрат на придбання нематеріальних активів, основних засобів, на здійснення капітальних вкладень;
- віднесення на собівартість продукції витрат на придбання товарно-матеріальних цінностей без їх оприбуткування на складах підприємства;
- віднесення на собівартість продукції вартості вкрадених товарноматеріальних цінностей;
- віднесення на собівартість витрат по оплаті відсотків за кредити, взяті в банку, на цілі, що не обумовлені у Положенні про склад витрат (придбання обладнання, здійснення розрахунків з бюджетом, оплата відсотків за отримані раніше кредити тощо);
- відображення у собівартості витрат, що відносяться до витрат майбутніх періодів;

-
-
- неправомірне (по місяцях) включення у собівартість відрахувань у ремонтний фонд;
- одночасне віднесення на собівартість продукції витрат по оплаті послуг сторонніх організацій, пов'язані із транспортуванням, зберіганням і доставкою придбаних матеріальних ресурсів;
- списання на собівартість повністю перерахованої суми орендної плати за рік замість щомісячного списання 1/12 частини даної суми чи списання орендної плати по мірі її оплати, а не по мірі фактичного користування майном;
- одночасне віднесення на собівартість продукції суми підписки на періодичні видання (замість щомісячного). Віднесення на собівартість продукції витрат на навчання. Для підприємств, які визначають виручку по оплаті: включення до собівартості витрат по відвантаженій, але не оплаченій продукції.

Віднесення на собівартість витрат, що мають бути віднесені на прибуток підприємства:

- віднесення на собівартість матеріальної допомоги; віднесення на собівартість продукції витрати по індивідуальній підписці на газети і журнали; віднесення на собівартість виданих робітникам сум і матеріальних цінностей, не пов'язаних прямо і безпосередньо з процесом виробництва продукції (робіт, послуг);
- віднесення на собівартість витрат на соціально-культурний розвиток і обслуговування трудового колективу підприємства (медичне обслуговування робітників підприємства, не пов'язаного з трудовою діяльністю, оплата санаторно-курортних путівок для дітей робітників і самих робітників підприємства, оплата подарунків і різних колективних заходів, не пов'язаних з представницькими витратами);
- віднесення на собівартість витрат на відрядження не виробничого призначення;

-
- віднесення на собівартість відрахувань від прибутку профспілковими організаціям, а також витрат по утриманню профспілкових та інших громадських організацій на підприємстві;
- списання на собівартість сум, що видаються на молоко робітникам, які не пов'язані з шкідливими умовами праці;
- віднесення на собівартість оплати додатково надаваних по колективному договору відпусток (понад обумовлені законодавством) і нарахування відрахувань до позабюджетних фондів від даної суми;
- віднесення на собівартість продукції зносу МШП невиробничого призначення (картини, ароматизатори повітря);
- віднесення на собівартість продукції витрат по модернізації чи реконструкції основних засобів (під виглядом ремонту основних засобів);
- віднесення на собівартість продукції представницьких витрат чи витрат на навчання робітників при відсутності підтверджуючих документів.

Віднесення на собівартість податків, зборів та інших обов'язкових платежів:

- віднесення ПДВ по отриманим матеріальним цінностям (роботам, послугам) на собівартість продукції, що обкладається ПДВ у встановленому порядку;
- віднесення на собівартість податків, які мають відноситись на фінансові результати;
- віднесення на собівартість відрахувань у позабюджетні фонди від сум заробітної плати, що сплачується робітникам за рахунок спеціальних фондів;
- віднесення на собівартість відрахувань у позабюджетні фонди від сум матеріальної допомоги і інших виплат, що не пов'язані з виробництвом;
- одночасне віднесення на собівартість податку на придбання автотранспортних засобів.

Віднесення на собівартість витрат понад затверджених норм без обліку при оподаткуванні прибутку: □ витрат на відрядження;

-
-
- представницьких витрат;
- витрат на навчання робітників;
- компенсації робітникам підприємства за використання для службових поїздок особистих легкових автомобілів;
- відсотків за кредити, отримані в банках;
- рекламних витрат; платежів за забруднення навколишнього середовища.

5. Податкові правопорушення при розрахунках з бюджетом по ПДВ:

- віднесення сум ПДВ по придбаним легковим автомобілям і мікроавтобусам до відшкодування з бюджету;
- віднесення сум ПДВ до відшкодування з бюджету по основним засобам, що не введені в експлуатацію;
- нарахування ПДВ при реалізації і безповоротній передачі основних засобів;
- віднесення ПДВ по придбаній продукції (роботам, послугам) до відшкодування із бюджету в разі неправомірного списання придбаної продукції (робіт, послуг) у витрати на виробництво;
- виділення ПДВ розрахунковим шляхом із розрахункових документів постачальників і підрядників з послідуочим віднесенням до відшкодування із бюджету по продукції (роботам, послугам) що купуються;
- виділення ПДВ при придбанні ТМЦ за готівкові кошти на підприємствах роздрібної торгівлі і у фізичних осіб;
- відшкодування ПДВ по ТМЦ, що придбані не для виробничих цілей;
- одночасне відшкодування ПДВ по витратам майбутніх періодів;
- невиділення ПДВ по отриманим авансам, передоплатам, частковим оплатам;
- невключення в базу оподаткування для нарахування ПДВ штрафів, пені, неустойок, отриманих за порушення зобов'язань по договорам;

- - невиділення ПДВ із вартості проїзду (включаючи постільну білизну) і проживання у відрядженні;
включення ПДВ у балансову вартість основних засобів при одночасному наданні його до відшкодування з бюджету;
відсутність нарахування ПДВ по основним засобам, що виготовлені господарським способом;
  - ненарахування ПДВ при будівництві об'єктів господарським способом.
6. Податкові правопорушення при розрахунках з бюджетом по податку на прибуток:
- невключення в оподатковуваний прибуток сум пені, штрафів, неустойок, отриманих підприємством при виконанні господарських договорів;
  - виключення із прибутку підприємства у розрахунках податку на прибуток сум відсотків по рахунках підприємства в банках;
  - зменшення бази оподаткування на суму коштів, що перераховані організаціями на розвиток їх виробничої бази, а також створення об'єктів соціальної інфраструктури;
  - зменшення бази оподаткування на суму капітальних витрат у випадках:
    - здійснення капітальних вкладень за рахунок коштів, що отримані від інших підприємств організацій (включаючи цільове бюджетне асигнування), в тому числі у порядку пайової участі у капітальному будівництві і придбанні основних засобів (наприклад, по договору про сумісну діяльність);
  - передачі виробничих капітальних витрат на баланс іншого підприємства;
  - передачі коштів на капітальні вкладення іншим підприємством у порядку пайової участі у створенні чи придбанні об'єктів основних засобів чи їх частин без послідуєчого зарахування вартості частин таких об'єктів до складу основних засобів підприємства, що виступає у ролі інвестора;

□

□

□ здійснення безкоштовних (безповоротних) капітальних вкладень (як відокремлюваних так і невідокремлюваних) в орендовані основні засоби;

□ неповне використання підприємством, що здійснює розвиток власної виробничої і невиробничої бази, сум нарахованого зносу (амортизації) на останню звітну дату;

□ зменшення бази оподаткування на величину витрат, що пов'язані з придбанням активів нематеріального характеру, придбанням земельних ділянок і об'єктів природокористування.

7. Податкові правопорушення при розрахунках з підзвітними особами:

□ відсутність завершеного керівництвом списку підзвітних осіб;

□

□

відсутність наказу про строки подання авансових звітів по підзвітних сумах;

відсутність чи неправильне оформлення посвідчень на відрядження (відсутність відміток про прибуття і вибуття, підписів, печаток, дат);

□ віднесення до відрядження поїздок строком в один день; □ помилки при розрахунку добових, в тому числі по відрядженням за кордон;

□ відсутність чи несвоєчасне складання авансового звіту;

□ неправильне оформлення авансового звіту – відсутність номера, дати, підписів, кореспондуючого рахунку, дат оплати по документах, даних по розрахунках з підзвітними особами;

□ відсутність чи неправильне оформлення пояснюючих документів, що додаються до авансового звіту (відсутність дозволу на оплату віз, відміток “сплачено”);

□ неповне або несвоєчасне повернення залишків невитрачених підзвітних коштів;

□ видача підзвітних сум іншим особам, складання одного авансового звіту на декількох підзвітних осіб;

□ невідповідність величини сальдо і оборотів у Головній книзі, облікових регістрах, авансових звітах, первинних документах з обліку надходження ТМЦ, виконання робіт, надання послуг, бухгалтерській звітності.

8. Податкові правопорушення при розрахунках з дебіторами і кредиторами:

□ відсутність інвентаризації розрахунків з постачальниками і підрядниками, замовниками і покупцями, дебіторами і кредиторами;

□ списання дебіторської заборгованості до закінчення 4-х місячного строку з моменту фактичного отримання продукції (робіт, послуг);

□ списання дебіторської заборгованості з закінченим строком позивної давності за відсутності зі сторони кредитора заходів щодо погашення ч стягнення заборгованості;

-
-
- списання дебіторської заборгованості на фінансовий результат при наявності резерву сумнівних боргів, що створений відповідно до прийнятої облікової політики, чи списання за рахунок резерву сумнівних боргів, створення якого не обумовлене наказом про облікову політику підприємства;
- списання дебіторської заборгованості за рахунок незатребуваної чи поточної кредиторської заборгованості перед іншим постачальником чи підрядником;
списання дебіторської заборгованості при відсутності наказу керівника підприємства;
відсутність відображення списаної дебіторської заборгованості за балансом впродовж 5 років з моменту списання;
- відсутність аналітичного обліку по рахунках розрахунків з постачальниками і підрядниками, покупцями і замовниками, дебіторами і кредиторами, по авансам виданим і отриманим в розрізі господарських операцій;
- відсутність реєстрації господарських операцій по взаємозаліку заборгованостей між підприємствами (згортання сальдо розрахунків між підприємствами без оформлення відповідних документів);

Контрольні питання до теми:

1. Назвіть типові види ухилень від сплати податку на прибуток підприємства.
2. Які ви знаєте поширені схеми ухилення від сплати податку на додану вартість?
3. Фіктивне підприємництво і ухилення від оподаткування.
4. Які б методи виявлення ухилень від оподаткування (за вашим вибором) ви б запропонували проводити на практиці? **Література:** основна: 1-6; допоміжна: 8, 13-15, 17-28

нормативні акти: 287-304

ТЕМА 6. КАБІНЕТНИЙ АУДИТ

1. Питання для самостійного опрацювання по темі 6

2. Показники і коефіцієнти ліквідності.
3. Показники і коефіцієнти активності.
4. Показники і коефіцієнти заборгованості.
5. Коефіцієнти прибутку та доходу.

Розгорнутий план теми 6

Виявлення і аналіз схем податкових надходжень за даними фінансової звітності. Основні показники, які вираховуються при аналізі фінансової звітності. Коефіцієнти та показники ліквідності. Коефіцієнти та показники активності. Показники заборгованості. Коефіцієнти прибутку та доходу.

Основні терміни і поняття:

Основні джерела коштів:

- прибуток;
- амортизаційні відрахування;
- власний капітал;
- довгострокова заборгованість.

Основні напрямки використання та розміщення коштів:

- збільшення в балансі суми дебіторської заборгованості; - збільшення суми цінних паперів, що швидко реалізуються;
- збільшення суми фіксованих активів.

Поточний коефіцієнт ліквідності – це співвідношення між поточними активами та поточними зобов'язаннями:

$$\text{Поточний коефіцієнт} \square \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$$

Коефіцієнт “кислотного тесту”(миттєвий показник”)

Цей коефіцієнт не враховує товарно-матеріальних запасів, а має справу з легко конвертованими в гроші активами, отож коефіцієнт “кислотного тесту”, або миттєвий показник, визначає, чи спроможна фірма у разі

□

□

зменшення її товарообороту покрити свої зобов'язання перед кредиторами.

Коефіцієнт Поточні активи- Товарно-матеріальні запаси
□ _____
"кислотного тесту" Поточні зобов'язання

Середній період погашення заборгованості покупцями показує термін, за який рахунки дебіторів перетворюються в живі гроші. Необхідно звернути увагу, що покупки, сплачені на місці, не входять до товарообороту, коли обраховується цей показник.

Середній погашення період Поточні активи- Товарно-матеріальні запаси
□ _____
заборгованості Поточні зобов'язання

Середній період сплати рахунків постачальникам

Середній період Заборгованість постачальникам сплати рахунків □ _____
постачальникам (річні закупки: 360 днів)

Оборотність товарно-матеріальних запасів

Оборотність товарно □ Собівартість проданої продукції
матеріальних запасів □ _____
Середня величина запасів

Коефіцієнт заборгованості показує, який відсоток активів фінансується за рахунок боргу. Чим нижче значення цього коефіцієнта, тим нижчий фінансовий ліверидж.

Коефіцієнт заборгованості □ $\frac{\text{Всього боргових зобов'язань}}{\text{Всього активів}}$

Співвідношення довгострокової заборгованості та власного капіталу

Співвідношення довгострокової заборгованості і власного капіталу □ $\frac{\text{Довгострокова заборгованість}}{\text{Власний капітал (ДЗ,ВК)}}$

Співвідношення довгострокової заборгованості та активів (ДЗ,А)

порівнює довгострокову заборгованість із сумою активів фірми та може надати корисну інформацію про те, якою мірою фірма фінансує свої активи за рахунок довгострокового боргу.

Показник ДЗ/А □ $\frac{\text{Довгострокова заборгованість}}{\text{Всього активів}}$

Коефіцієнт загального покриття

Коефіцієнт загального покриття □ $\frac{\text{ДВПП}}{\text{Оренднаплата} \square \text{Інтереси} \square \text{Сума основного боргу} \square \text{Привілейовані дивіденди}}$

$(1 - t)$

$(1 - t)$

де t – ставка податку

Коефіцієнт валового прибутку.

Коефіцієнти валового прибутку показують як ефективно менеджери фірми використовують матеріальні ресурси та робочу силу у виробничому процесі.

Коефіцієнт Виручка від продажу товарів - собівартість проданих товарів
валового $\square$ _____
прибутку Виручка від продажу товарів

Коефіцієнт операційного прибутку показує як успішно працюють менеджери фірми, щоб фірма одержувала доходи від своїх операцій у бізнесі.

$$\text{Коефіцієнт операційного прибутку} = \frac{\text{ДВПП}}{\text{Виручка від продажу товарів}}$$

Чисельник тут показує дохід після вирахування собівартості проданих товарів та операційних витрат на їх продаж – ДВПП.

Коефіцієнт чистого прибутку належить до показників, що визначаються всією діяльністю фірми. Іншими словами, цей коефіцієнт порівнює чистий дохід з виручкою.

$$\text{Коефіцієнт чистого прибутку} = \frac{\text{Чистий прибуток після утримання податків}}{\text{Виручка від продажу товарів}}$$

Коефіцієнт окупності власного капіталу (КОВК)

Коефіцієнт окупності власного капіталу показує акціонерам прибутковість їх капіталу.

$$\text{КОВК} = \frac{\text{Чистий прибуток після утримання податків}}{\text{Власний капітал}}$$

Коефіцієнт окупності інвестицій

Коефіцієнт окупності інвестицій використовується як показник для порівняння чистого доходу із загальною сумою активів.

$$\text{КОІ} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Виручка від продажу товарів}} \cdot \frac{\text{Виручка від продажу товарів}}{\text{Активи}} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Активи}}$$

Контрольні питання:

1. Які основні показники можна визначити із балансу підприємства?
2. Для чого необхідно проводити аналіз джерел напрямів використання коштів платника податків?
3. Як визначити середній період погашення заборгованості покупцями?
4. Чи гарантує зростання обсягу продажу товарів отримання прибутку?
5. Коли всі інші фактори будуть незмінні, чи буде прибуток фірми, яка користується методом рівномірного нарахування амортизації вищий у перші роки та нижчий у наступні.

Література: основна: 1-6
допоміжна: 8, 12, 14, 19-28
нормативні акти: 287-304

**Тема 7. Податковий аудит декларації з податку на прибуток:
аудит запасів.**

Питання для самостійного опрацювання

1. Основні терміни і поняття.
2. Облік запасів.
3. Перевірка дебіторської заборгованості.
4. Види ухилень від оподаткування за рахунок маніпулювання доходами.

Розгорнутий план

Першою складовою частиною, яка визначає об'єкт оподаткування податком на прибуток є дохід.

З метою оподаткування загальна сукупність доходів, які отримує підприємство протягом звітного податкового періоду поділяються на дві основні групи:

- доходи від операційної діяльності, -
- інші операційні доходи.

Під час складання програми аудиту доходів необхідно запланувати процедури, виконання яких, дозволить перевірити те що:

1. Всі доходи, які задекларовано підприємством підтверджуються належним чином оформленими первинними документами і в повному обсязі відображені у відповідних показниках декларації;

2. Доходи визнані в тому податковому періоді, який визначається нормами діючого податкового законодавства;

3. Доходи оцінені в розмірі договірної (контрактної) вартості, але не менше ніж сума компенсації отриманої в будь-якій формі, а в окремих випадках не нижче звичайної ціни;

4. Доходи, які наведені у відповідних показниках декларації відносяться до звітного податкового періоду, а доходи попередніх звітних податкових періодів відображено через процедури виправлення помилок до раніше поданих декларацій.

Доходи від операційної діяльності підприємств (окрім банківських установ) включають в себе доходи від реалізації товарів, виконаних робіт, наданих послуг, у тому числі винагороди комісіонера (повіреного, агента тощо). В бухгалтерському обліку підприємства ця група доходів відображається на субрахунках до рахунку 70 «Доходи від реалізації»:

- 701 «Дохід від реалізації готової продукції»,
- 702 «Дохід від реалізації товарів»,
- 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»,
- 704 «Вирахування з доходу»

Загальна сума доходу від операційної діяльності, яка отримана платником податку протягом звітного податкового періоду, відображається у показнику «Дохід від операційної діяльності (дохід від реалізації товарів (робіт, послуг))» - рядок 02 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства.

Склад інших доходів, які враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування податком на прибуток, визначається п.5 статті 135 ПКУ.

В бухгалтерському обліку визнані доходи, які податковим законодавством відносяться до складу «Інших доходів» відображаються на таких рахунках:

- 71 рахунок «Інший операційний дохід»;
- 73 рахунок «Інші фінансові доходи»; - 74 рахунок «Інші доходи»;
- 75 рахунок «Надзвичайні доходи».

Загальна сума цієї групи доходів, яка отримана платником податку протягом звітного податкового періоду, відображається у показнику «Інші доходи» - рядок 03 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства та розшифровується за складовими у показниках додатку ІД «Інші доходи».

Контрольні питання:

1. Що таке доходи підприємства ?
2. Наведіть класифікацію доходів підприємства.
3. В яких бухгалтерських регістрах здійснюється облік доходів ?
4. Які обмеження щодо включення окремих видів доходів підприємства до складу доходів звітного періоду ?
5. Які первинні документи має перевірити аудитор для підтвердження правильності розрахунків доходу підприємства ?
6. В якому додатку і до якої податкової звітності наводяться доходи підприємства ?
7. Чи можете ви скласти програму експертного дослідження для підтвердження правильності відображення доходів підприємства в його податковій звітності?

Література: основна: 1-6;
допоміжна: 8, 14, 19.20-28
нормативні акти: 155-202

Тема 8. Податковий аудит декларації з податку на прибуток підприємств: аудит витрат.

Питання для самостійного опрацювання 1.

Визначення основних термінів і понять.

2. Відмінність бухгалтерського і податкового обліку витрат.
3. Типові помилки обліку витрат.
4. Методи нарахування амортизації основних засобів на підприємстві.
5. Типові форми первинного обліку витрат.

Розгорнутий план

1. Мета податкового аудиту витрат.
2. Визначення витрат та їх класифікація в бухгалтерському та податковому обліку.
3. Визначення витрат, що враховуються при обчисленні податку на прибуток.
4. Визначення витрат від операційної діяльності в т.ч. собівартість реалізованих товарів (виконаних робіт, наданих послуг).
5. Визначення інших витрат звітного періоду.
6. Перевірка додатків СВ, ЗВ, АВ, ВЗ, ІВ. Програма податкового аудиту витрат.
7. Методика податкового аудиту витрат.

Основні терміни і поняття:

З метою оподаткування загальна сукупність витрат, які здійснює підприємство протягом звітного податкового періоду, поділяються на три групи:

- 1) Витрати, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування (ст. 138 ПКУ),
- 2) Витрати, що не враховуються при визначенні оподаткованого прибутку (ст. 139 ПКУ),
- 3) Витрати подвійного призначення (ст. 140 ПКУ).

Головною ознакою витрат, які включаються до складу витрат першої та третьої групи, є те, що вони повинні бути підтверджені належним чином оформленими первинними документами та бути пов'язаними з господарською діяльністю підприємства - платника податку на прибуток.

Господарська діяльність - це діяльність, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться самостійно підприємством та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь підприємства, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами.

Отже, якщо підприємство отримує доходи, то витрати, які воно здійснює у зв'язку з отриманням таких доходів, можуть бути враховані при обчисленні оподаткованого прибутку.

На відміну від витрат першої групи (витрат, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування), витрати третьої групи (витрати подвійного призначення) можуть бути враховані при обчисленні об'єкта оподаткування лише при виконанні спеціальних обмежувальних умов.

Загальна сукупність витрат, які можуть враховані підприємством для обчислення оподаткованого прибутку, в свою чергу поділяється на:

1. Витрати операційної діяльності, 2.

Інші витрати.

Під час складання програми аудиту витрат необхідно запланувати процедури, виконання яких, дозволить перевірити те що:

1. Всі витрати, які задекларовано підприємством, підтверджуються належним чином оформленими первинними документами. і в повному обсязі, відображено у відповідних показниках декларації;

2. Задекларовані витрати пов'язані з господарською діяльністю;

3. Витрати визнані в тому податковому періоді, який визначається нормами діючого податного законодавства;

4. Витрати оцінені в розмірі договірної (контрактної) вартості, але не більше ніж сума компенсації отриманої в будь-якій формі, а в окремих випадках не вище звичайної ціни;

5. Витрати, які наведені у відповідних показниках декларації відносяться до звітного податкового періоду, а витрати попередніх звітних податкових періодів відображено через процедури виправлення помилок до раніше поданих декларацій;

6. Витрати операційної діяльності підприємства (окрім банківських установ) включають собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, у тому числі винагороди комісіонера (повіреного, агента тощо).

В бухгалтерському обліку група витрат відображається на субрахунках до рахунку 90 «Собівартість реалізації»

- 901 «Собівартість реалізованої продукції»,
- 902 «Собівартість реалізованих товарів»,
- 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»,

Загальна сума витрат операційної діяльності, які мав платник податку протягом звітного податкового періоду, відображається у показнику «Витрати операційної діяльності» - рядок 05 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства та додатково у додатку СВ.

Отже, виконання процедур аудиту в цьому сегменті буде пов'язано із дослідженням інформації, яка систематизована на вище названих субрахунках.

Склад інших витрат, які враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування податком на прибуток, визначається гі.10 статті 138 ПКУ.

В бухгалтерському обліку витрати, які податковим законодавством відносяться до складу «Інших витрат» відображаються на таких рахунках:

- 91 рахунок «Загальновиробничі витрати»;
- 92 рахунок «Адміністративні витрати»;
- 94 рахунок «Інші операційні витрати»;
- 95 рахунок «Фінансові витрати»;
- 97 рахунок «Інші витрати звичайної діяльності».

Загальна сума цієї групи витрат, яка отримана платником податку протягом звітного податкового періоду, відображається у показнику «Інші витрати» - рядок 06 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства та розшифровується за складовими у показниках додатків ЗВ «Загальновиробничі витрати», АВ «Адміністративні витрати», ВЗ «Витрати на збут», ІВ «Інші витрати звичайної діяльності», а також у інших додатках, що деталізують складові комплексних статей витрат.

Контрольні питання:

1. В яких бухгалтерських проводках відображуються витрати?
2. Які бухгалтерські регістри відображують облік витрат?
3. Які первинні документи платника податків можуть підтвердити правильність відображення в податковій звітності витрати?
4. Що таке витрати підприємства ?
5. В якому додатку і в якій податковій звітності платник податку наводить розрахунок витрат?
6. В яких бухгалтерських проводках відображується облік витрат?

7. В яких бухгалтерських регістрах ведеться облік витрат?
8. Якими первинними документами можна підтвердити правильність амортизаційних відрахувань?
9. Чи можете Ви сплатити програму експертного дослідження для підтвердження правильності відображення платником додатків витрат?

Література: основна:

1-6;

допоміжна: 8, 14, 19, 20-28

нормативні акти: 155-202

Тема 9. Методика перевірки правильності нарахування і сплати в бюджет пдв

Питання для самостійного опрацювання 1.

Основні терміни і поняття.

2. Аудит первинних документів.
3. Аудит обліку ПДВ, податкового кредиту і податкових зобов'язань.
4. Аудит обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, покупцями і замовниками по податкових платежах.
5. Особливості перевірки правильності складання декларації з ПДВ.

Розгорнутий план

Податкове зобов'язання. Податковий кредит. Дата виникнення податкового зобов'язання. Визначення суми податкового зобов'язання за непрямими методами. Дата виникнення податкового кредиту. Структура податкової декларації з податку на додану вартість. Аудит договорів купівлі продажу. Аудит книг обліку придбання і реалізації товарів (робіт, послуг). Аудит первинних документів. Аудит обліку ПДВ, податкового кредиту і податкових зобов'язань. Аудит обліку

розрахунків з постачальниками і підрядчиками, покупцями і замовниками по податкових платежах. Перевірка вступної частини декларації. ПДВ, який збільшує податкові зобов'язання. Загальна схема аудиту податкового зобов'язання. ПДВ, який збільшує податковий кредит. ПДВ, який зменшує податковий кредит. Загальна схема аудиту податкового кредиту. Підстава для розрахунку експортного відшкодування. Документи, які подаються разом з розрахунком експортного відшкодування.

Основні терміни і поняття:

Податкове зобов'язання – загальна сума податку, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді, що визначена згідно з Законом про податок на додану вартість.

Податковий кредит – сума на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду, визначена згідно з Законом про податок на додану вартість.

Датою виникнення податкових зобов'язань з продажу товарів (робіт, послуг) вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

1. Або дата нарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як оплата товарів (робіт, послуг) за готівкові грошові кошти – дата їх **оприбуткування в касі** платника податку, а при відсутності такої – **дата інкасації готівкових коштів** у банківській установі, що обслуговує платника податку;
2. Або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) – дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку.

Датою виникнення податкових зобов'язань під час здійснення бартерних (товарообмінних) операцій вважається будь-яка з подій що стала раніше:

- або дата відвантаження платником податку товарів, а для робіт (послуг) дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку;
- або дата оприбуткування платником податку товарів, а для робіт (послуг) – дата оформлення документа, що засвідчує факт отримання платником податку результатів робіт (послуг).

Датою виникнення податкових зобов'язань при здійсненні бартерних (товарообмінних) операцій з нерезидентами вважається дата події, що відбулась першою:

- або дата оформлення **вивізної (експортної) митної декларації**, що засвідчує вивезення товарів платником податку, а для робіт (послуг) – дата оформлення документа, що засвідчує факт надання робіт (послуг) нерезиденту;
- або дата оформлення **ввізної (імпортованої) митної декларації**, що засвідчує одержання товарів платником

податків, а для робіт (послуг) – дата оформлення документа, що засвідчує факт отримання робіт (послуг).

Датою виникнення податкових зобов'язань при ввезенні

(імпортуванні) товарів є дата оформлення ввізної митної декларації

із зазначенням у ній суми податку, що підлягає сплаті.

Датою виникнення податкових зобов'язань при імпортуванні робіт (послуг) є дата списання коштів з розрахункового рахунку платника податку в оплату робіт (послуг) або дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) нерезидентом залежно від того, яка з подій відбулася першою.

Попередня оплата (авансування) товарів, що згідно з договорами підлягають вивезенню (експортуванню) за межі митної території України або ввезенню (пересиланню) на митну територію України, не є підставою для виникнення податкового зобов'язань.

Визначення суми податкового зобов'язання за непрямим методами.

Сума податкових зобов'язань платника податків може бути визначена за непрямим методом:

1. У зв'язку з не встановленням фактичного місцезнаходження підприємства чи цього відокремлених підрозділів, місцезнаходження фізичної особи;
2. У зв'язку з ухиленням платника податків чи його посадових осіб від надання відомостей, передбачених законодавством;
3. У разі коли не можливо визначити суму податкових зобов'язань у зв'язку з наведенням платником податків податкового обліку;
4. У разі відсутності визначених законодавством первинних документів.

За непрямим методом податкове зобов'язання визначається за оцінкою:

1. Витрати платника податку;
2. Приросту його активів;
3. Кількості осіб, які перебувають з ним у відносинах найму;
4. Інших елементів податкових баз, які приймаються для розрахунку податкового зобов'язання щодо конкретного податку, збору (обов'язкового платежу) відповідно до законодавства.

Податковий кредит звітного періоду складається із сум податків, сплачених (нарахованих) платником податку у звітному періоді у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), вартість яких відноситься до складу валових витрат виробництва (обігу) та основних фондів чи нематеріальних інших активів, що підлягають амортизації.

У разі коли платник податків придбає товари (роботи, послуги), вартість яких не відноситься до складу валових витрат виробництва (обігу) і не підлягає амортизації, податки, що сплачені у зв'язку з таким придбанням, відшкодовується за рахунок відповідних джерел і до складу податкового кредиту не включаються.

Датою виникнення права платника податку на податковий кредит вважається:

1. Дата здійснення першої з подій:

- або дата списання коштів з банківського рахунку платника податку в оплату товарів (робіт, послуг), дата списання відповідного рахунку (товарного чека) – в разі розрахунків з використанням кредитних дебетових карток або комерційних чеків;
- або дата отримання податкової накладної, що засвідчує факт придбання платником податку товарів (робіт, послуг).

2. Для бартерних (товарообмінних) операцій – дата здійснення заключної (балансуючої) операції.

Розрахунок експортного відшкодування передається до податкової адміністрації (інспекції) на підставі вимог статті 8 Закону України “Про податок на додану вартість” платником, який:

I. Здійснює продаж товарів (робіт, послуг) за нульовою ставкою податку на додану вартість на експорт.

II. За результатами звітного місяця визначив суму податку на додану вартість, належну до відшкодування з бюджету ,тобто, в декларації з ПДВ одночасно заповнено рядки:

2.1 Експортні операції;

2.2 Сума ПДВ, яка підлягає відшкодуванню з бюджету за підсумками поточного звітного періоду (від’ємне значення суми рядків 18 і 19).

Рахунок не подається платниками податків, які:

- подають податкову декларацію за скорченою формою;
- мають квартальні строки подання звітності ;

- не здійснюють розрахунків з бюджетом на підставі норм чинного законодавства.

Розрахунок експортного відшкодування має подаватися до податкової інспекції разом з декларацією за відповідний звітний період та разом з такими документами:

1. **Митною декларацією**, що підтверджує факт вивезення (експортування) за межі митної території України, оформленої відповідно до митного законодавства, або актом (іншим документом), який засвідчує передання права власності на роботу (послуги), призначенні для їх споживання за межами митної території України;
2. Для товарів (робіт, послуг) придбаних на митній території України: **копіями платіжних доручень** (або інших платіжних документів, що підтверджують оплату грошовими коштами), завірених банком, про перерахування платником податку, який здійснює розрахунок експортного відшкодування, коштів на рахунки платників податків у яких придбані товари (роботи, послуги), з урахуванням податків, нарахованих на ціну такого придбання;
3. При вивезенні (експортуванні) товарів, попередньо ввезених (імпортованих) на митну територію України: **ввізними митними деклараціями**, що підтверджують факт митного оформлення товарів для їх вільного використання на митній території України.

Платник податку може за власним бажанням не подавати розрахунок експортного відшкодування. У цьому випадку суми експортного відшкодування зараховуються в рахунок погашення податкових зобов'язань цього платника у майбутніх періодах. **Завдання для самостійної роботи**

1. Сформувати альбом первинних і облікових документів для підтвердження правильності нарахування і сплати ПДВ.
2. Сформувати альбом первинних та облікових документів для підтвердження правильного ті розрахунку експортного відшкодування.

Контрольні питання:

1. Що таке податок на додану вартість ?
2. Наведіть структуру Декларації з ПДВ ?
3. Що є датою виникнення податкового зобов'язання ?
4. Що таке дата виникнення податкового кредиту ?

5. Що таке вивізна (експортна) митна декларація ?
6. Що таке ввізна (імпортована) митна декларація ?
7. При яких умовах можна при аудиті використовувати непрямі методи ?
8. За оцінкою чого при застосуванні непрямих методів аудиту можна визначити значення податкового зобов'язання ?
9. На які питання аудитор має звертати увагу при перевірці вступної частини декларації з ПДВ ?
10. За яким господарськими операціями у платника податку можуть виникати податкові зобов'язання і яким чином їх чином перевіряє аудитор ?
11. За якими господарськими операціями у платника податку може виникати податковий кредит і яким чином їх перевіряє аудитор ?
12. Наведіть загальну схему аудиту податкового зобов'язання ?
13. Наведіть загальну схему податкового кредиту ?
14. Які операції платника податків не є об'єктом оподаткування ?
15. Що таке і за яких умовах здійснюється корегування зобов'язань з ПДВ ?
16. Що таке і за яких умовах здійснюється корегування податкового кредиту ?
17. Що таке податковий кредит ?
18. Що таке податкове зобов'язання ?
19. Навіщо аудиторіві при аудиті податкового кредиту і податкового зобов'язання перевіряти договори купівлі-продажу ?
20. Навіщо аудиторіві при аудиті податкового кредиту і податкового зобов'язання перевіряти книгу обліку придбання і реалізації товарів (робіт, послуг) ?
21. Які первинні документи має перевіряти аудитор для підтвердження правильності відображення в податковій звітності податкового кредиту і податкового зобов'язання ?
22. Навіщо аудиторіві перевіряти облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками, покупцями і замовниками по податкових платежах при перевірці податкового кредиту і податкового зобов'язання ?
23. Що таке експортне відшкодування ?
24. Яким чином здійснюється розрахунок експортного відшкодування ?

25. На підставі яких вимог платник податків має право здійснювати розрахунок експортного відшкодування ?
26. Які платники податків не мають право на експортне відшкодування ?
27. Разом з якими документами платник податків має право подавати до податкової інспекції розрахунок експортного відшкодування ?
28. Яким чином розраховується загальний обсяг оподатковуваних операцій звітного періоду з урахуванням оподаткування товарів при ввезенні (пересиланні) товарів на митну територію України ?
29. Які операції оподатковуються за нульовою ставкою ПДВ на митній території України ?
30. Чи можете Ви скласти програму експертного дослідження перевірки правильності відображення платником податків в податковій звітності податкового кредиту і податкового зобов'язання ?
31. Чи можете Ви скласти програму експертного дослідження для перевірки правильності розрахунку платником податку експортного відшкодування ?

Література: основна:

1-6; допоміжна: 8,

14, 19, 20-28

нормативні акти:

80-151.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Визначення ризиків при аудиті податку на прибуток.
2. Типові схеми ухилення від сплати податку на прибуток.
3. Визначення ризиків при аудиті податку на додану вартість.
4. Типові схеми ухилення від сплати ПДВ.
5. Ризики при аудиті відшкодування ПДВ.
6. Ризики при аудиті зовнішньоекономічної діяльності.
7. Типові схеми можливого ухилення від сплати податків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
8. Визначення і аналіз схеми податкових надходжень за даними податкової звітності.
9. Розрахунок і аналіз показників фінансово - господарської діяльності підприємства за даними фінансової звітності і виявлення їх кореляції і розбіжностей.
10. Визначення і аналіз стану умов і контрактів і договорів (угод) підприємства .
11. Аналіз джерел надходження грошових і матеріальних ресурсів.
12. Побудова і аналіз схеми розрахунків підприємства з дочірніми підприємствами .
13. Побудова і аналіз схеми розрахунків підприємства з підприємствами-постачальниками.
14. Побудова і аналіз схеми розрахунків підприємства з підприємствами-споживачами .
15. Поширені схеми ухилення від оподаткування і мінімізації податків.
16. Що таке податок на додану вартість ?
17. Наведіть структуру Декларації з ПДВ ?
18. Що є датою виникнення податкового зобов'язання ?
19. Що таке дата виникнення податкового кредиту ?
20. Що таке вивіз (експортна) митна декларація ?
21. Що таке ввіз (імпортна) митна декларація ?
22. При яких умовах дозволяється використовувати непрямі методи аудиту ?
23. За оцінкою чого при застосуванні непрямих методів аудиту можна визначити значення податкового зобов'язання ?
24. На які питання аудитор має звертати увагу при перевірці вступної частини декларації з ПДВ ?

25. За яким господарськими операціями у платника податку можуть виникати податкові зобов'язання і яким чином їх перевіряє аудитор ?
26. За якими господарськими операціями у платника податку може виникати податковий кредит і яким чином їх перевіряє аудитор ?
27. Наведіть загальну схему аудиту податкового зобов'язання.
28. Наведіть загальну схему аудиту податкового кредиту.
29. Які операції платника податків не є об'єктом оподаткування ?
30. Що таке і за яких умовах здійснюється корегування зобов'язань з ПДВ ?
31. Що таке і за яких умовах здійснюється корегування податкового кредиту ?
32. Що таке податковий кредит ?
33. Що таке податкове зобов'язання ?
34. Навіщо аудиторіві при аудиті податкового кредиту і податкового зобов'язання перевіряти договори купівлі-продажу ?
35. Навіщо аудиторіві при аудиті податкового кредиту і податкового зобов'язання перевіряти книгу обліку придбання і реалізації товарів (робіт, послуг) ?
36. Які первинні документи має перевіряти аудитор для підтвердження правильності відображення в податковій звітності податкового кредиту і податкового зобов'язання ?
37. Навіщо аудиторіві перевіряти облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками, покупцями і замовниками по податкових платежах при перевірці податкового кредиту і податкового зобов'язання ?
38. Чи можете Ви скласти програму експертного дослідження перевірки правильності відображення платником податків в податковій звітності податкового кредиту і податкового зобов'язання ?
39. Що таке експортне відшкодування ?
40. Яким чином здійснюється розрахунок експортного відшкодування ?
41. На підставі яких вимог платник податків має право здійснювати розрахунок експортного відшкодування ?
42. Які платники податків не мають право на експортне відшкодування ?
43. Разом з якими документами платник податків має право подавати до податкової інспекції розрахунок експортного відшкодування ?

44. Яким чином розраховується загальний обсяг оподатковуваних операцій звітного періоду з урахуванням оподаткування товарів при ввезенні (пересиланні) товарів на митну територію України ?
45. Які операції оподатковуються за нульовою ставкою ПДВ на митній території України ?
46. Чи можете Ви скласти програму експертного дослідження для перевірки правильності розрахунку платником податку експортного відшкодування ?
47. Що такі валовий дохід і які доходи до нього включаються ?
48. Які суми не включаються до складу валового доходу ?
49. Наведіть структуру декларації з податку на прибуток підприємства?
50. На основі скількох додатків формується декларація з податку на прибуток підприємства?
51. Наведіть першу подію за якою відображається валовий дохід ?
52. За якими бухгалтерськими проводками здійснюється облік доходів підприємства ?
53. Наведіть регістри бухгалтерського обліку, які аудитор має використовувати для підтвердження правильності розрахунку валових доходів підприємства ?
54. Наведіть первинні документи, які підтверджують доходи підприємства ?
55. Що таке товарообмінні операції ?
56. Що таке звичайні ціни ?
57. Яким чином враховуються доходи від довгострокових договорів (контрактів)?
58. Які особливості перевірок продажу пов'язаним особам товарів (робіт, послуг) ?
59. Що таке операції з основними фондами?
60. Що таке нематеріальні активи і які операції можуть здійснюватися з ними?
61. Яким чином розраховується балансова вартість групи основних фондів?
62. В яких бухгалтерських проводках відображуються доходи від операцій з основними фондами і нематеріальними активами?
63. Які бухгалтерські регістри відображують облік операцій з основними фондами і нематеріальними активами?
64. Які первинні документи платника податків можуть підтвердити правильність відображення в податковій звітності (додаток "В")

- доходи від операцій з основними фондами і нематеріальними активами?
- 65.Що таке амортизаційні відрахування ?
- 66.В якому додатку і в якій податковій звітності платник податку наводить розрахування амортизаційних відрахувань?
- 67.В яких бухгалтерських проводках відображується облік амортизаційних відрахувань?
- 68.В яких бухгалтерських регістрах ведеться облік амортизаційних відрахувань?
- 69.Якими первинними документами можна підтвердити правильність амортизаційних відрахувань?
- 70.Чи можете ви скласти програму експертного дослідження для підтвердження правильності відображення платником податків амортизаційних відрахувань?
- 71.Що таке валові витрати підприємства ?
- 72.Наведіть класифікацію валових витрат підприємства.
- 73.В яких бухгалтерських регістрах здійснюється облік валових витрат?
- 74.В яких бухгалтерських проводках здійснюється облік валових витрат ?
- 75.Які обмеження щодо включення окремих видів витрат підприємства до складу валових витрат має враховувати аудитор ?
- 76.Які первинні документи має перевірити аудитор для підтвердження правильності розрахунків витрат підприємства ?
- 77.В якому додатку і до якої податкової звітності наводяться витрати підприємства ?
- 78.Чи можете ви скласти програму експертного дослідження для підтвердження правильності відображення витрат підприємства в його податковій звітності ?

Завдання:

1. Сформувати книги обліку придбання і продажу.
2. Заповнити бухгалтерські регістри (журнали).
3. Розробити 3 варіанти перевірки податкового кредиту.
4. Розробити 3 варіанти перевірки податкового зобов'язання.
5. Розробити алгоритм перевірки розрахунку коригування сум ПДВ.

6. Розробити алгоритм перевірки розрахунку експортного відшкодування.
7. Розробити алгоритм перевірки декларації з податку на прибуток підприємства.
8. Сформувати альбом первинних документів.

Господарські операції підприємства “Сталь” за грудень 2000 р.
Підприємство займається виробництвом, торгівлею (в тому числі в сфері зед), наданням послуг. звітний період (податковий) по пдв – календарний місяць.

варіант і

1.

1.12 Отримано товарів “А” на 5 000 грн., крім того ПДВ 1 000 грн.

6.12 підприємство здійснило оплату в повному обсязі.

2.

4.12 підприємство отримало аванс від покупця на придбання всієї партії товарів “А” за ціною продажу – 7000 грн., крім того ПДВ – 1400 грн. 7.12 підприємство відвантажило товар “А” згідно договору.

3.

5.12 підприємство зробило передоплату за експедиторські послуги по транспортуванню товарів “А” покупцеві.

Вартість послуг 500 грн., ПДВ 100 грн. Акт виконання робіт складено 7.12.

4

6.12 Підприємство надало консультаційні послуги на суму 2 500 грн., крім того ПДВ – 500 грн.

6.12 В касу підприємства надійшла ця готівка. Собівартість наданих послуг склала 800 грн.

5.

6.12 Підприємство отримало аванс за товари **Н** в розмірі 15 000 грн., крім того ПДВ – 3 000 грн.

6.

8.12 оприбутковані товари “Б” за бартерним контрактом з резидентом на суму 4 000 грн., крім того ПДВ = 800 грн.

11.12 Відвантаження товару (балансуюча операція) собівартість 3 000 грн. При цьому ціна продажу була не нижче її звичайної ціни.

7.

11.12 згідно зовнішньоекономічного контракту оплачено нерезиденту 2.000 доларів США по курсу 5.0 грн. за 1. долар США за товари “N”, вартість яких включається до складу валових витрат (балансова вартість перерахованої валюти складає 10 500 грн.) Товари будуть імпортовані у січні 2001 р. *Примітка:* Згідно п.п. 7.3.8. Закону України про ПДВ при перерахунку авансу за “імпортні” товари *податкове зобов’язання не виникає.*

8.

12.12 Підприємство імпортувало товари “В” відвантажені нерезидентом на суму 2 000 доларів США за курсом 5,0 грн. за 1 долар США. Мито складає 1 000 грн. (в даному прикладі умовно митні збори не розглядаються). На суму “імпортного” ПДВ – 2200 грн. $((2\ 000 * 5.0 + 1000) * 20 \%)$ підприємство виписало податковий вексель (дата виписки 12.12.2000) Строк погашення 11.01.2001р.

Підприємство погасило вексель достроково шляхом перерахування 21.12 грошових коштів до бюджету. У цьому випадку за умовами п.п. 6 п.11.5 Закону про ПДВ підприємство у грудні 2000р. має право включити до складу податкового кредиту суму, яка вказана в податковому векселі . При цьому вексель враховується погашеним. Погашення кредиторської заборгованості перед нерезидентом буде виконано у лютому 2001 року.

9.

13.12 Отримані основні фонди (ОФ).

А) які підлягають амортизації – на суму 10 000 грн., крім того ПДВ = 2 000 грн.

Б) які не підлягають амортизації – на суму 5 000 грн., крім того ПДВ = 1 000 грн.

14.12 оплата постачальнику була здійсненна: за ОФ, які не підлягають амортизації; в лютому 2001 р. за ОФ, які підлягають амортизації.

10.

14.12 юридичній особі (не зв'язаній з підприємством “Сталь” і яка не має будь яких податкових пільг) були безоплатно передані товари “Х” за ціною придбання (обліку) вартістю на суму 2 000 грн., крім того ПДВ = 400 грн. товари “Х” були придбані в листопаді 2000 р. для використання в господарській діяльності. Звичайна ціна на них складає 3 000 грн. (з ПДВ).

Примітка: При розрахунку по п. 5.9 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємства” балансову вартість товарних запасів на початок IV кварталу необхідно зменшити на 2000 грн.

11.

15.12 підприємством у особи, яка не є платником ПДВ (10% - ного “єдинщика”) придбані товари “С” на суму 600 грн. (без ПДВ). Вартість отриманих товарів включається до складу валових витрат. Оплата буде проведена у січні 2001 р.

12.

18.12 Підприємству від постачальника товарів “V”, отриманих в листопаді 2 000 р. було надано рахунок корегування кількісних і вартісних (вартісних) показників до податкової накладної, яка була виписана при продажі цих товарів. Сума корегування (збільшення) податкового кредиту покупця товарів “V”, тобто підприємства “Сталь”, викликана зміною договірною вартості товарів “V”, складає 300 грн. Закупівельна вартість товарів, відповідно, збільшено на 1500 грн.

13.

20.12 Підприємство виписало покупцю товарів “W”, відвантажених в жовтні 2 000 р. розрахунок корегування кількісних і вартісних показників до податкової накладної, яка біла видана при продажу цих

товарів. Сума корегування (збільшення) податкових зобов'язань підприємства “Сталь”, яка викликала зміною договірної вартості товарів “W”, складає 200 грн. Продажна вартість товарів відповідно збільшена на 1000 грн.

14.

22.12 Підприємство виявило дві арифметичні помилки: - Надмірно нараховану в жовтні 2 000 р. суму податкових зобов'язань при продажу товарів “F” в розмірі 1 000 грн.

- Помилково віднесено в листопаді 2 000 р. до складу податкового кредиту за отриманими послугами суму ПДВ = 800 грн. (але у зв'язку з тим, що по підсумкам діяльності за листопад сума податкового кредиту перевищувала податкові зобов'язання на 5 000 грн., ніяких податкових наслідків в зв'язку з зменшенням податкового кредиту в грудні не виникне).

Знайдені помилки не вплинули на податковий облік податку на прибуток. Крім того записи у книгах обліку придбання і продажу товарів (робіт, послуг) в жовтні і листопаді 2000р. зроблено вірно. Помилки були допущені виключно у бухгалтерському обліку (у проводках).

15.

22.12 Була отримана безповоротна фінансова допомога в розмірі 1 000 грн.

Варіант II

16.

25.12 підприємство за договором купівлі – продажу з нерезидентом експортувало:

А) товари “Б”, придбані на території України по бартеру (господарська операція б). Ціна продажу – 2 000 доларів США, курс НБУ – 5,0 грн. за 1 долар США. Нагадуємо, що облікова вартість товару “Б” – 4 000 грн. Сума митних платежів складає 200 грн.; Б) товари “У”, придбані в листопаді 2 000 р. за грошові кошти на території України. Ціна продажу – 4 000 доларів США, курс НБУ – 5 грн. за 1 долар США. Облікова вартість товарів “У” – 12000 грн. (“вхідна” сума ПДВ в розмірі 2 400 грн. включена в податковий кредит при їх придбанні). Сума митних платежів складає 400 грн. Оплата за експортовані товари “Б” і “У” була отримана в листопаді 2000 р. При надходженні передоплати у підприємства податкові зобов’язання по НДС не виникали (п.п. 7.3.8. Закон про ПДВ).

17.

27.12 Підприємство оприбуткувало товари “Z”, вартість яких відноситься до складу валових витрат у розмірі 10 000 грн., крім того ПДВ –

2 000 грн. Оплата буде здійснена у січні 2001 р. до подачі декларації за грудень 2000 р. і додатку 1 до неї.

Бухгалтерські проведення.

№ п.п.	Зміст господарської операції	ДТ	КТ	Сума (грн.)

і дата проведення операції				
ВАРІАНТ 1				
(1) 01.12	Отримані товари А	281	631	5000
	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	631	1000
(2) 4.12	Отримано аванс від покупця	311	361	7000
	Нараховані податкові зобов’язання	643	641	1400

(3) 5.12	Оплачено експедиторські послуги за доставку покупцеві товарів "А"	631	311	600
	Нараховано податковий кредит	641	644	100
(1) 06.12	Оплачено покупцем товари "А"	631	311	6000
(4) 06.12	Отримана оплата від покупця і відображена реалізація консультаційних послуг	301	703	3000
	Нараховані податкові зобов'язання по ПДВ	703	641	500
	Списано собівартість наданих послуг	903	23	800
(5) 06.12	Отримано аванс від покупця товарів "N"	311	361	18000
	Нараховані податкові зобов'язання по ПДВ	643	641	3000
(2) 07.12	Відображено реалізація товарів "А"	361	702	8400
	Відображено розрахунки з ПДВ	702	643	1400
	Списано собівартість реалізованих товарів	902	281	5000
(3) 07.12	Списано вибрати по експедиторству товару "А"	93	631	500
	Відображено розрахунки з ПДВ	644	631	100
(6) 08.12	Отримані товари "Б" від постачальника по бартеру	281	631	4000
	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	643	641	800
	Відображено розрахунки по майбутньому податковому кредиту	644	631	800

(6) 11.12	Відображення відвантаження готової продукції (балансуюча операція)	361	701	4 800
	Відображені розрахунки з ПДВ	701	643	800
	Нараховано податковий кредит по балансуючій операції	641	644	800

	Списано собівартість готової продукції	901	26	3 000
	Зарахування заборгованості	631	361	4 800
(7) 11.12	Зроблено передоплату нерезиденту за товари "N"	632	312	20 000 \$ 10 000 грн
(8) 12.12	Нараховано: сплачено мито при імпорті товарів "B"	281	685	1 000
		685	311	1 000
	Видано вексель митному органу на суму ПДВ	643	621	2 200
	Отримані товари "B" від постачальника - нерезидента	281	632	2000 \$ 10 000 грн.
(9а) 13.12	Оприбутковані ОЗ, які підлягають амортизації	105	631	10 000
	Нараховано податковий кредит	641	631	2 000
9 (б) 13.12	Отримані ОЗ, які не підлягають амортизації (сума ПДВ включається у первинну вартість ОЗ)	109	631	6 000
9 (б) 14.12	Оплачена вартість ОЗ, які не підлягають амортизації	631	311	6 000
(10) 14.12	Відображено безоплатно передані товари "X"	949	281	2 000
	Виключено (методом "сторно) із складу податкового кредиту і віднесено на витрати відповідна сума податку	641	644	4 00
		949	644	400
	Нараховано податкові зобов'язання, виходячи із звичайних цін	949	641	500
(11) 15.12	Отримані товари "C" у неплатника ПДВ	281	631	600

(12) 18.12	Збільшено податковий кредит за товари "V" на основі отриманого розрахунку корегування	641	631	300
	Збільшено первину вартість (вартість придбання) товарів "V"	281	631	1500
(13) 20.12	Збільшено доходи від продажу товарів "W" на основі корегування	361	702	1200
	Збільшено податкові зобов'язання по товарам "W" на основі корегування	702	641	200
(8) 21.12	Оплачено(погашено)достроково податковий вексель	641	311	2200
		621	643	2200
(14) 22.12	Сторніровано (зменшено) податкові зобов'язання по відвантаженню у жовтні товарів "F"	702	641	1000
	Списано на фінансовий результат	702	791	1000
(14) 22.12	Сторніровано (зменшено) податковий кредит по отриманим в листопаді послугам	641	631	800
(15)22.12	Отримана безповоротна фінансова допомога	311	745	1000
ВАРІАНТ II				
16. (A) 25.12	Відображено реалізацію на експорт товару "Б"	362	702	2 000 \$ 10 000 грн.
	Нараховані податкові зобов'язання по ПДВ (за ставкою 0%)	702	641	0*
	Нараховані і сплачені митні платежі	93	685	200
		685	311	200
Списана облікова вартість товару "Б"	902	281	4000	
16 (б) 25.12	Відображено реалізацію на експорт товару "Y"	362	702	4000 \$

	Нараховані податкові зобов'язання по ПДВ (за ставкою 0%)	702	641	0*
	Нараховані і сплачені митні платежі	93	685	400
		685	311	400
	Списано облікову вартість товару "У"	902	281	12000
(17) 27.12	Отримані товари "Z"	281	631	12000
	Відображена сума податкового кредиту	641	631	2000

Варіант 1

Податковий аудит як форма контролю має бути заснований на методології експертного дослідження суб'єкта господарювання, а не на пошуках відхилень від регулюючого законодавства і нормативних актів.

Необхідно розвивати комплексний податковий аудит за рахунок підготовки спеціалістів з високим фаховим рівнем, які вміють не тільки знаходити податкові і фінансові порушення, але і розробляти рекомендації по покращенню фінансового-господарської діяльності підприємства, профілактики неплатоспроможності, не допущенню порушень податкового і валютного законодавства.

Домашня контрольна робота з курсу “Аудит великих платників податків” має сприяти закріпленню знань, отриманих під час лекцій, практичних занять і самостійного вивчення цієї дисципліни. Домашня контрольна робота складається з трьох завдань:

I. Провести дослідження на 3-х промислових підприємствах (Акціонерне товариство, корпорація, концерн, холдінг), використовуючи наведену нижче методику.

Методика дослідження

Провести збір інформації за допомогою анкетування керівництва об'єкта дослідження або використовуючи дані податкової інспекції і інших контролюючих структур.

Анкета має наступні розділи:

1. Характеристика об'єкта дослідження:

- повне найменування підприємства;
- основні види діяльності;
- кількість робітників;
- обсяг реалізованої продукції в 2001 р.;
- загальна сума сплачених в бюджет податків в 2001 р.

2. Опис суб'єктивного складу податкового планування:

- які підрозділи займаються плануванням, нарахуванням і сплатою податків;
- яка кількість робітників зайнятих в цій діяльності;
- який рівень освіти цих спеціалістів;
- основні особливості посадових обов'язків цих спеціалістів.

3. Організаційна структура підлеглості при плануванні податків;

4. Інструменти, які використовуються при податковому плануванні;

5. Документи, які розробляються в процесі планування податкових розрахунків;
6. Показники ефективності податкових управлінських рішень;
7. Порядок контролю за реалізацією прийнятих рішень;
8. Які заходи по оптимізації податкового портфеля використовуються в процесі діяльності об'єкта дослідження;
9. Інша інформація, що стосується питань організації податкового планування.

2. На основі анкетних даних необхідно:

1. Побудувати систему податкового планування на даному підприємстві;
2. Прослідкувати зв'язки між різними структурними підрозділами підприємства щодо реалізації заходів податкового планування;
3. Проаналізувати вхідні і вихідні інформаційні потоки, як від різних елементів системи, так і від системи в цілому;
4. Отримані дані синтезувати в загальну сукупність уяв про процес податкового планування на конкретному підприємстві в релевантний період часу.
5. За допомогою порівняльного аналізу викласти загальні характеристики організації податкового планування, які властиві всім об'єктам дослідження.
6. Провести SWOT-аналіз для визначення “вузьких місць” в практичній організації податкового планування на промислових підприємствах України.

Успішне виконання цього завдання сприятиме визначенню стану податкового планування на підприємствах України. Податкове планування на підприємствах – великих платників податків це легальний механізм побудови схем мінімізації бази оподаткування, а іноді і схем ухилення від сплати податків.

II. Побудувати схеми:

- а) грошових потоків;
- б) товарних потоків;
- в) потоку документів

підприємства, яке за результатами дослідження (першого завдання) має найбільш розвинуте податкове планування.

III. Проаналізувати побудовані схеми на відповідність:

- а) чи забезпечують грошові потоки товарні потоки?
- б) чи повністю грошові і товарні потоки відображаються в документальних потоках?

Успішне виконання другого і третього завдання дозволить виявити розбіжності грошових, товарних і документальних потоків підприємства, що в свою чергу дозволить виявити схеми ухилення від оподаткування і мінімізації податків.

Варіант 2

Завдання 1.

1. Скласти алгоритм виявлення типових видів ухилення від сплати податку на прибуток ВПП.
2. Сформуванати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження виявлених ухилень при сплаті податку на прибуток.

Завдання 2.

1. Скласти алгоритм виявлення типових видів ухилень від сплати ПДВ великими платниками податків.
2. Сформуванати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження виявлених ухилень при сплаті податку на додану вартість.

Завдання 3.

1. Розробити алгоритм кабінетного аудиту податку на прибуток.
2. Сформуванати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження результатів кабінетного аудиту податку на прибуток.

Завдання 4.

1. Розробити алгоритм кабінетного аудиту ПДВ.
2. Сформуванати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження результатів кабінетного аудиту ПДВ.

Завдання 5.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К1 до декларації про прибуток підприємства.
2. Сформуванати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К1 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 6.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К2 до декларації про прибуток підприємства.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К1 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 7.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К3 до декларації про прибуток підприємства.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К3 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 8.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К4 до декларації про прибуток підприємства.
3. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К4 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 9.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К5 до декларації про прибуток підприємства.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К5 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 10.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К6 до декларації про прибуток підприємства.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К6 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 11.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку К7 до декларації про прибуток підприємства.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності складання додатку К7 до декларації про прибуток підприємства.

Завдання 12.

1. Розробити алгоритм перевірки правильності нарахування і сплати ПДВ.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності нарахування і сплати ПДВ.

Завдання 13.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку 1 до податкової декларації з податку на додану вартість “Розрахунок експортного відшкодування”.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності розрахунку експортного відшкодування.

Завдання 14.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку 3 до податкової декларації з податку на додану вартість “Розрахунок частки бюджетного відшкодування”.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності розрахунку частки бюджетного відшкодування.

Завдання 15.

1. Розробити алгоритм податкового аудиту додатку 2 до податкової декларації з податку на додану вартість “Розрахунок коригування сум ПДВ”.
2. Сформувати альбом первинних і облікових документів реального підприємства для підтвердження правильності розрахунку коригування сум ПДВ.

Рекомендана література

Базова

1. Annual Report 2008. Tax Offices, Audit Units for Large Traders, Customs Offices, Tax Investigation Unit. – BMF: Federal Ministry of Finance, 2008.
2. Koch M., Kramer A. Österreichs größte Steuerzahler/Miriam Koch, Angelika Kramer // Format, No. 39, 2012.
3. Statistik der Umsatzsteuer 2010. – Wien: Statistik Austria, 2013.
4. Wirtschaftsprüfer in Österreich. – Wien: Kammer der Wirtschaftstreuhänder, 2013.
5. WTBG Wirtschaftstreuhänderberufe. / [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://www.jusline.at>
6. Доброскок О.В. Податковий контроль та його ефективність: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2012, – 238 с.
7. Журавський В. Л. Модернізація податкової служби у контексті реформування державного управління / В. Л. Журавський, М. М. Касьяненко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. - № 2. – С. 154-161.
8. Костюхіна В. М. Зарубіжний досвід організації роботи з великими платниками податків [Електронний ресурс] / В. М. Костюхіна // Науковий вісник
9. Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. – 2015. – Вип. 3., Т. 2. – С.
10. 103–106. – Режим доступу до матеріалів: <http://www.lj.kherson.ua>
11. Максимова В. Ф., Артюх О. В. Облік у системі оподаткування: Навч. Посібник – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 267 с.
12. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика [текст]: навчально-практичний посібник / О. І. Малишкін – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 376 с.
13. Найденко О. Є. Податковий контроль : навчальний посібник / Найденко О. Є. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. – 224 с.
14. Пелех С., Демків Т. Горизонтальний моніторинг – новий сервіс для сумлінних платників податків [Електронний ресурс] / С. Пелех, Т. Демків // Вісник податкової служби
15. України. – 2012. – № 8. – Режим доступу до матеріалів: <http://www.visnuk.com.ua>
16. Пислиця А. В. Теоретичні засади адміністрування акцизів / А. В. Пислиця // Фінанси, облік і аудит. - 2014. - Вип. 2. - С. 79-94. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Foa_2014_2_8.pdf.
20. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / П. В. Мельник, Л.

Л. Тарангул, З. С. Варналій. – К.: Знання, 2008. – 675 с. Податковий менеджмент : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, А. Я. Кізіма, В. В. Карпова. - К.: Знання, 2010. - 525 с.

17. Рубан Н. І. Податкове адміністрування великих платників податків / Н. І. Рубан, Т. М. Єгорова, Т. В. Василькова // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. – № 2 (49). – С. 47-53.

18. Славкова А. А. Критерії ідентифікації великих платників податків: зарубіжний досвід та українські реалії / А. А. Славкова, О. С. Ватаманюк // Фінанси, облік і аудит: Збірник наукових праць. – Вип. 2 (22). / Відп. ред. А. М. Мороз. – К.: КНЕУ, 2013. - С. 119-131.

19. Соловійова Л. О. Державний податковий менеджмент великих платників податків в Україні : монографія / Л. О. Соловійова; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. - Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2012. – 187 с.

20. Сущенко О. М. Пислиця А. В. Взаємодія фіскальних органів з великими платниками податків: досвід Австралії / О. М. Сущенко, А. В. Пислиця // Фінанси, облік і аудит. – 2015. – Вип.26.

21. Тімарцев О. Ю. Адміністрування великих платників податків: світовий досвід і Україна / О. Ю. Тімарцев // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Сер. Економічні науки. – 2010. – № 4. – С. 307–314.

22. Чечетова Н. Ф. Організація податкового контролю. Навчальний посібник. - Харків, 2012.- 234 с.

Додаткова

23. Kostiukhina, V. M. (2015), “Foreign experience of working with large taxpayers”, *Naukovyj visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya Yurydychni nauky*, [Online], vol. 3, T. 2., available at: <http://www.lj.kherson.ua> (Accessed 18 Oct 2015).

24. Pelekh, S. and Demkiv, T. (2012), “Horizontal monitoring - new service for conscientious taxpayers”, *Visnyk podatkovoi sluzhby Ukrainy*, [Online], vol. 8, available at:<http://www.visnuk.com.ua> (Accessed 18 Oct 2015).

25. BMF (2008), Annual Report 2008. Tax Offices, Audit Units for Large Traders, Customs Offices, Tax Investigation Unit, Federal Ministry of Finance, Wien, Austria.

26. JUSLINE GmbH (2015), “Körperschaftsteuergesetz“, available at: <http://www.jusline.at> (Accessed 18 Oct 2015).

27. JUSLINE GmbH (2015), “Umsatzsteuergesetz“, available at: <http://www.jusline.at> (Accessed 18 Oct 2015).

28. JUSLINE GmbH (2015), "WTBG Wirtschaftstreuhandberufe", available at: <http://www.jusline.at>
29. Leschukh, I. V. (2014), "Tax control of large taxpayers: international experience and domestic practice", *Oblik i finansy*, vol. 1, pp. 82–88.
30. Managing Compliance of High Wealth Individuals [Electronic resource] / The Auditor-General Audit Report. - 2013 – 2014. – # 35. – Access mode:
31. <http://www.anao.gov.au/~media/Files/Audit%20Reports/2013%202014/Audit%20Report>
32. [%2035/AuditReport_2013-2014_35.pdf](http://www.anao.gov.au/~media/Files/Audit%20Reports/2013%202014/Audit%20Report_2013-2014_35.pdf)
33. OECD (2013), *Tax Administration 2013: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies*, OECD Publishing. – 379 p.
34. Slavkova, A. A. and Vatamaniuk, O. S. (2013), "Criteria for identifying large taxpayers: foreign experience and Ukrainian realities", *Finansy, oblik i audyt*, vol. 2.
35. Solovjova, L. O. (2009), "State tax management of large taxpayers in Ukraine", Ph.D. Thesis, Money, finance and credit, National University "State Tax Service of Ukraine", Irpen, Ukraine.
36. Solovjova, L. O. and Salyha, S. Ya. (2004), "Foreign experience of work with large taxpayers", *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 5, pp. 53–62.
37. Solovjova, L. O. (2012), *Derzhavnyj podatkovyj menedzhment velykykh platnykiv podatkov v Ukraini* [State tax management of large taxpayers in Ukraine], FOP Sysyn O. V., Kamenets-Podilskyj, Ukraine.
38. Statistik Austria (2013), *Statistik der Umsatzsteuer 2010*, Wien, Austria.
39. Suschenko, O. M. and Pyslytsia, A. V. (2015), "Interaction between the fiscal authorities and large taxpayers: Australian experience", *Finansy, oblik i audyt*, vol. 26.
40. *The Wealth Report 2015* [Electronic resource] / Knight Frank. - 2015. – Access mode: <http://content.knightfrank.com/research/83/documents/en/wealth-report-2015-2716.pdf>
41. Timartsev, O. Yu. (2010), "Administration of large taxpayers: world experience and Ukraine", *Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu ekonomiky i torhivli imeni Mykhajla Tuhan-Baranovs'koho. Ser. Ekonomichni nauky*, vol. 4, pp. 307–314.
42. Бондаренко Н. О. Аудит суб'єктів підприємницької діяльності. Навчальний посібник рекомендовано МОН України, – 2004, – 340 с.

43. Ватаманюк О. С. Великі платники податків: природа економічної діяльності та перспективи розвитку / О. С. Ватаманюк // Бізнес Інформ. – 2014. - № 11 (442). - С. 252257.
44. Ватаманюк О. С. Методика та прагматизм розрахунку податкового навантаження на великих платників податків України / О. С. Ватаманюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Випуск 9-1. – С. 160-164. 61. Ватаманюк О. С. Специфіка податкового обслуговування великих платників податків в Україні / О. С. Ватаманюк // Управління розвитком. – 2015. – № 3 (181). – С. 1924.
45. Воїнова Т. С. Організація і методика податкового контролю: конспект лекцій /
46. Т. С. Воїнова. - Х. : Вид. ХДЕУ, 2012. - 96 с.
47. Іванов Ю. Б. Податковий облік і звітність : підручник / Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. - К. : Знання, 2010. - 710 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

48. A quarter of commercial transactions funded by private investors [Electronic resource]: Knight Frank. – Access mode: <http://www.knightfrank.com.au/news/a-quarterof-commercialtransactions-funded-by-private-investors-06692.aspx>
49. How we identify wealthy individuals and their businesses [Electronic resource] / Australian Taxation Office. – Access mode: www.ato.gov.au/General/Buildingconfidence/Private-ownedand-wealthy-groups/About-privately-owned-and-wealthy-194-groups/How-we-identify-wealthyindividuals-and-theirbusinesses/+&cd=4&hl=uk&ct=clnk&gl=ua
50. Key Financial Secrecy Indicator 8: Efficiency of Tax Administration [Electronic resource] / Financial Secrecy Index. – Access mode: <http://financialsecrecyindex.com/PDF/8-EfficiencyTax-Administration.pdf>
51. Large Business Panel Survey 2013 [Electronic resource] / HMRC. – 2014. – Access mode:
52. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/318936/report312.pdf
53. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua
75. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
54. www.me.gov.ua
55. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
56. www.minfm.gov.ua

57. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/
58. Сайт Рахункової палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.acrada.gov.ua/achamber.